

Tekst jednolity/30.03.2012/

**PRZEDSIĘBIORSTWO
KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ
Sp. z o.o.**

ul. Pionierów 8 44-100 Gliwice

REGULAMIN

**ZAROBKOWEGO PRZEWOZU OSÓB
I RZECZY W KRAJOWYM
TRANSPORCIE DROGOWYM**

GLIWICE 2003 R.

ROZDZIAŁ I

Podstawa prawna, przedmiot oraz zakres stosowania regulaminu.

§ 1

1. Niniejszy regulamin ustala się na podstawie upoważnienia z art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo Przewozowe (Dz.U. z 2000 r. Nr 50,poz. 601 z późniejszymi zmianami).
2. Regulamin określa warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz zarobkowego przewozu osób i rzeczy przez PKS Sp. z o.o. w Gliwicach ul. Pionierów 8.
3. Regulamin stosuje się do zarobkowego przewozu osób i rzeczy w zakresie obejmującym:
 - a) regularną, krajową komunikację publiczną,
 - b) grupowe przewozy osób w komunikacji publicznej i zamkniętej.
4. Przyjęte w niniejszym opracowaniu uregulowania stosuje się w ścisłym powiązaniu z przepisami ustawy – Prawo przewozowe, z uwzględnieniem wydanych w jej wykonaniu aktów normatywnych oraz Kodeksu Cywilnego.

§ 2

Użyte w regulaminie określenia oznaczają :

1. **Przewóz zarobkowy** – działalność gospodarcza, polegająca na wykonywanym odpłatnie, na podstawie umowy, przewozie osób oraz rzeczy w regularnej komunikacji publicznej i w przewozach grupowych.
2. **Komunikacja regularna** – przewozy zarobkowe, wykonywane na drogach publicznych według skoordynowanego i podanego do wiadomości publicznej rozkładu jazdy autobusów, odbywające się na podstawie indywidualnych umów przewozu, zawieranych bezpośrednio między przewoźnikiem a podróżnymi.
3. **Przewozy grupowe** – przewozy wykonywane w czasie i na warunkach określonych w umowie, zawartej pomiędzy przewoźnikiem a organizatorem przewozu na rzecz osób trzecich tj. uczestników przewozu grupowego.
4. **Punkt odprawy** – przystanek autobusowy, dworzec lub przystanek dworcowy, będące miejscem rozpoczęcia lub zakończenia przewozu.
5. **Kurs autobusowy** – połączenie między dwoma krańcowymi punktami odprawy na określonej trasie przewozu w komunikacji regularnej w jednym kierunku.
6. **Autobus** – pojazd samochodowy, skonstruowany z przeznaczeniem do przewozu nie mniej niż 9 osób na miejscach dla pasażerów.

ROZDZIAŁ II

Przepisy ogólne

§ 3

1. Przewoźnik osób w regularnej komunikacji publicznej jest zobowiązany do przewozu osób i rzeczy w zakresie wynikającym z podanego do publicznej wiadomości rozkładu jazdy autobusów oraz sposobu i warunków zawierania umowy przewozu.
2. Zawarcie umowy przewozu w regularnej, publicznej komunikacji autobusowej wymaga spełnienia przez podróżnego warunku nabycia biletu na przejazd/przewóz bagażu-albo udokumentowania przysługujących mu uprawnień do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego-przed rozpoczęciem przewozu.
3. Przewóz uważa się za rozpoczęty z chwilą, gdy autobus, w którym znajduje się podróżny ruszy z miejsca odjazdu.
4. Umowa przewozu, do której zawarcia dochodzi z naruszeniem przez podróżnego warunków o których mowa w ust. 1 – tj. przez samo zajęcie miejsca w autobusie – nabiera mocy wiążącej, jeżeli podróżny spełni lub zobowiąże się do spełnienia warunków uiszczenia należności przewozowej, powiększonej o opłatę dodatkową za przejazd/ przewóz bagażu/ bez ważnego biletu.

§ 4

Przewoźnik może zawierać umowy grupowe przewozu osób w komunikacji zamkniętej (na zasadzie tzw. „najmu autobusu”), przewidując świadczenie w tym zakresie usług o charakterze okazjonalnym (przewozy wycieczkowe, turystyczne, okolicznościowe, itp.) lub stałym (pracownicze i szkolne).

§ 5

1. Sposób ustalenia i wysokość opłat za przewóz osób i rzeczy oraz zakres i warunki realizacji uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych określa stosowana przez przewoźnika taryfa.
2. Przewoźnik podaje do wiadomości publicznej aktualne tabele opłat taryfowych i zapewnia zainteresowanym podróżnym bezpłatny wgląd do obowiązujących go przepisów przewozowych.

§ 6

Przewoźnik jest zwolniony od obowiązku przewozu, jeżeli :

- a) zachodzą uniemożliwiające przewóz okoliczności, których przewoźnik nie mógł uniknąć, ani nie mógł zapobiec ich skutkom;
- b) klient nie zastosował się do przepisów przewozowych;
- c) ze względu na rodzaj przewozu nie ma możliwości jego wykonania przy użyciu posiadanych środków transportowych;
- d) w innych przypadkach przewidzianych w niniejszym regulaminie.

§ 7

1. Przewoźnik ponosi wobec podróżnego pełne skutki odszkodowawcze w razie przedwczesnego odjazdu autobusu, natomiast za szkodę powstałą wskutek opóźnionego przyjazdu autobusu lub odwołania kursu, przewidzianego w rozkładzie jazdy, odpowiada tylko wówczas, gdy wynikają one z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa jego pracownika.
2. Za rzeczy i zwierzęta, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem przewoźnik ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.
3. Przewoźnik odpowiada za rzeczy podróżnego, umieszczone podczas przewozu w schowku bagażowym autobusu jak za przesyłkę, ponosząc skutki ich utraty, ubytku lub uszkodzenia.
4. Powstanie szkody, na którą podróżny został narażony podczas przewozu, powinno być zgłoszone niezwłocznie po jej ujawnieniu i wymaga pisemnego potwierdzenia przez obsługę autobusu.
5. W grupowych przewozach osób, wykonywanych w regularnej komunikacji publicznej przewoźnik ponosi odpowiedzialność wobec uczestników na zasadach określonych w ustępach 2 i 3, a wobec organizatora na zasadach określonych w ustępie 1.
6. Zakres i wysokość odszkodowania należnego podróżnemu, poszkodowanemu z winy przewoźnika, ustala się na zasadach określonych odnośnymi ustawy Prawo Przewozowe i Kodeksu Cywilnego.

§ 8

Podróżny odpowiada za zawinione przez siebie, względnie przez osobę pozostającą pod jego bezpośrednią opieką, uszkodzenie lub zniszczenie autobusu albo innych urządzeń przewoźnika i obowiązany jest zapłacić odszkodowanie z tego tytułu w wysokości rzeczywistych kosztów wyrządzonej szkody.

§ 9

1. Tryb wzajemnego dochodzenia roszczeń przez przewoźnika i usługobiorcę w postępowaniu sądowym (po bezskutecznym wyczerpaniu drogi reklamacji/ wezwania do zapłaty), określają przepisy art. 75 ustawy-Prawo Przewozowe.
2. Warunki, jakim powinny odpowiadać reklamacje i wezwania do zapłaty oraz szczegółowy tryb załatwiania reklamacji określa w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw transportu

ROZDZIAŁ III

Przewóz osób w komunikacji regularnej

§ 10

1. Przewoźnik osób w regularnej komunikacji publicznej obowiązany jest zapewnić podróżnym odpowiednie warunki bezpieczeństwa i należytej obsługi.
2. Przewoźnik ogłasza:
 - a) we wszystkich punktach odprawy- rozkłady jazdy, określające przestrzenny i czasowy zakres oferty przewozowej;
 - b) w dworcowych punktach odprawy – informacje o cenach i warunkach sprzedaży biletów, godzinach otwarcia kas biletowych oraz wyciąg ważniejszych przepisów przewozowych i porządkowych;
3. Przewoźnik zapewnia podróżnym, za pomocą urządzeń nagłaśniających, bieżącą informację o odjazdach autobusów z dworcowych punktów odprawy, a w razie zakłóceń w regularności ruchu podaje komunikaty o ich przyczynie i przewidywanym czasie trwania.
4. Przewoźnik może ustalić, że z pewnych kursów autobusowych mogą korzystać w pierwszej kolejności określeni podróżni, np. posiadacze biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych.
5. Ograniczenie powszechności dostępu do niektórych kursów w komunikacji regularnej podaje się w rozkładzie jazdy, oraz na dworcowych i przystankowych tablicach z godzinami odjazdów autobusów.
6. PKS Gliwice może zastosować promocyjne ceny biletów na określonych liniach, odcinkach linii lub określonych dniach i okresach.

§ 11

1. podróżny obowiązany jest posiadać ważny bilet lub dokument uprawniający do przejazdu i okazywać go na żądanie obsługi autobusu i organów kontroli. Bilet stanowi dowód zawarcia umowy przewozu i nabycia uprawnienia do określonego w nim przejazdu. Przewoźnik który wydał bilet, obowiązany jest do świadczenia przewozu zgodnie z treścią biletu na rzecz jego nabywcy.
2. W bilecie na przejazd określa się nazwę przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego, wysokość należności za przejazd, relację lub strefę przejazdu, oraz dane niezbędne do ustalenia zakresu uprawnień podróżnego, a w bilecie imiennym, uprawniającym do przejazdów wielokrotnych- także tożsamość jego posiadacza.
3. Bilet wolno odstąpić innej osobie tylko wtedy, gdy nie jest imienny, a przejazd nie został rozpoczęty.
4. Bilet uprawnia do przejazdu określonym kursem autobusowym i nie daje prawa do przerwy w podróży na przystankach pośrednich na trasie przewozu. Przy przejazdach z przesiadaniem podróżny winien nabyć na każdy kurs oddzielny bilet, chyba, że przewoźnik wprowadził tzw. kursy łączone.
5. Przejazd posiadaczy biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych innym kursem niż określony w bilecie jest dopuszczalny w miarę wolnych miejsc w autobusie i tylko w kursach tego samego przewoźnika.
6. Bilety okresowe bez wyznaczonych godzin przejazdu uprawniają ich posiadaczy do pierwszeństwa przy zajmowaniu wolnych miejsc w autobusie tylko przed osobami nie posiadającymi żadnego dokumentu, uprawniającego do przejazdu.
7. W razie utraty biletu podróżny traci prawo do dalszego przejazdu i winien wykupić bilet ponownie. Wtórników biletów utraconych (dotyczy to również imiennych biletów uprawniających do przejazdów wielokrotnych) nie wydaje się.

§ 12

1. Podróżny obowiązany jest nabyć bilet na przejazd przed rozpoczęciem przewozu w kasie biletowej na dworcu autobusowym lub innym punkcie sprzedaży lub u kierowcy autobusu.
2. Sprzedaży i przedsprzedaży biletów dokonuje się zasadniczo według kolejności zgłaszania podróży. Inwalidzi o widocznym kalectwie, kobiety ciężarne, osoby z małymi dziećmi na rękach oraz inne osoby, uprawnione na mocy odrębnych przepisów, mogą nabyć bilet poza kolejnością.
3. Przewoźnik wyznacza w razie potrzeby i miarę możliwości oddzielne kasy biletowe do sprzedaży biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych. Warunki nabywania i korzystania z tych biletów określa taryfa.
4. Posłowie na Sejm i Senatorowie RP, osoby korzystające z okresowych biletów służbowych oraz okaziciele dokumentów uprawniających do bezpłatnego przejazdu powinni przed zamierzoną podróżą dokonać w kasie biletowej rezerwacji miejsca na przejazd autobusem. Prawo zamówienia miejsca w tych przypadkach przysługuje poza kolejnością.
5. Najpóźniej na 5 minut przed odjazdem autobusu kasa biletowa może odmówić sprzedaży biletu.
6. Podróżny, który nie nabył biletu w kasie oraz osoba wsiadająca na przystanku, na którym nie ma kasy biletowej może nabyć bilet w autobusie, pod warunkiem, że są w nim jeszcze wolne miejsca, a brak biletu zgłosi obsłudze przed wejściem lub bezpośrednio po wejściu do autobusu.
7. Płacąc za przejazd podróżny zobowiązany jest żądać wydania biletu oraz sprawdzić czy jest on właściwy.

§ 13

1. Podróżny, który posiada bilet na przejazd ma prawo:
 - a) przejazdu w zakresie na jaki opiewa bilet i w określonym autobusie;
 - b) przewiezienia ze sobą bezpłatnie:
 - jednego dziecka w wieku podanym w taryfie jeżeli nie żąda dla niego osobnego miejsca
 - rzeczy zaliczanych do bagażu ręcznego (§ 20 ust. 2)
 - małych zwierząt (oprócz psa) i ptaków (§ 20 ust.5)
 - składanego wózka inwalidzkiego, jeżeli jest inwalidą poruszającym się przy jego pomocy;
 - c) przewiezienia za opłatą, przewidzianą w taryfie, na podstawie biletu bagażowego;
 - rzeczy, zabranych do wnętrza autobusu, których ilość, waga i wymiary nie pozwalają zaliczyć tych rzeczy do bagażu ręcznego oraz psa (§20 ust.3-4);
 - rzeczy, umieszczonych w osobnym schowku bagażowym autobusu.
2. Podróżny obowiązany jest zachować bilet na przejazd i na przewóz bagażu do czasu zakończenia podróży oraz dbać o to, aby wysiąść na właściwym przystanku.

§ 14

1. Miejsca zatrzymywania się autobusów na trasach ich kursowania wskazują oznaczone odpowiednimi tablicami przystanki autobusowe.
2. Nazwy przystanków autobusowych ze wskazaniem zatrzymujących się na nich autobusów podaje się do wiadomości publicznej w rozkładzie jazdy.
3. Do obowiązków kierowców należy zatrzymywanie autobusów na przystankach przewidzianych w rozkładzie jazdy.
4. Kierowca obowiązany jest wstrzymać odjazd autobusu, ruszającego z przystanku, w celu zabrania spóźnionego podróżnego, sygnalizującego zamiar skorzystania z przejazdu tym autobusem.
5. Za wyjątkiem przypadków uzasadnionych szczególnymi okolicznościami (ust.4 -6), podróżni mogą wsiadać i wysiadać z autobusów tylko na przystankach autobusowych. Na przystankach „na żądanie” autobusy zatrzymują się jedynie na żądanie podróżnych sygnalizujących kierowcy

chęć skorzystania z przewozu albo przed zakończeniem podróży dać sygnał kierowcy o zamiarze opuszczenia autobusu.

6. Osobę, która doznała w drodze nagłej niedyspozycji lub ataku choroby, kierowca autobusu ma obowiązek dowieść bezpośrednio do najbliższego punktu pomocy medycznej.

§ 15

1. Przy wsiadaniu do autobusu i wysiadaniu z niego oraz podczas przewozu podróżny obowiązany jest stosować się do przepisów porządkowych ogłaszanych przez przewoźnika oraz do wskazówek kierowcy, który odpowiada za zapewnienie właściwych i bezpiecznych warunków przewozu osób i rzeczy.
2. Przy zajmowaniu przez podróżnych miejsc w autobusie przewoźnik uwzględnia pierwszeństwo przejazdu, przysługujące równorzędnie /według kolejności wsiadania/ posiadaczom ważnych na dany kurs biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych oraz osobom z biletami jednorazowymi, zakupionymi na ten kurs w kasie biletowej.
3. Podróżny może zająć w autobusie jedno miejsce dla siebie oraz po jednym miejscu dla każdej jadącej z nim osoby, której bilet może okazać.
4. Numery miejsc widniejące na biletach nabytych w kasie obowiązują tylko w autobusach pośpiesznych, kursach przyspieszonych Gliwice –Zakopane -Gliwice, Gliwice –Olsztyn - Gliwice, Gliwice -Ustka-Gliwice i kursie zwykłym Katowice -Mrzeżyno-Katowice a w pozostałych kursach obsługiwanych przez PKS Gliwice o miejscu zajętym w autobusie decyduje kolejność wsiadania.
5. W autobusach pospiesznych z miejscami numerowanymi, miejsce wskazane na bilecie przysługuje podróżnemu tylko przy wsiadaniu na przystanku, z którego autobus rozpoczyna jazdę. Wsiadając na przystanku pośrednim podróżny może zająć swoje miejsce, oznaczone numerem na bilecie, jeżeli nie zostało ono jeszcze zajęte przez innego podróżnego albo inne wskazane przez kierowcę, o ile w autobusie są nadal wolne miejsca.
6. Podróżny zajmujący miejsce, oznaczone napisem „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na rękę” winien je zwolnić dla osoby uprawnionej. Nie dotyczy to pasażerów autobusów pośpiesznych, którzy posiadają bilety z wyznaczonymi numerami miejsc.
7. W czasie jazdy podróżny powinien zachować rozwagę i ostrożność, a w szczególności nie powinien otwierać drzwi i okien bez zgody kierowcy, wyrzucać przez nie jakichkolwiek przedmiotów oraz wskakiwać i wyskakiwać z autobusu, będącego w ruchu.
8. Podróżnemu nie wolno zachowywać się w autobusie w sposób, utrudniający pracę kierowcy i uciążliwy dla współpasażerów.
9. We wszystkich autobusach komunikacji publicznej obowiązuje ustawowy zakaz palenia tytoniu przez podróżnych i obsługę.

§ 16

1. Przewoźnik nie dopuszcza do przewozu i ma prawo- korzystając w razie potrzeby z pomocy organów porządkowych – usunąć z autobusu lub z obiektu dworcowego osoby :
 - a) odmawiające uiszczenia należności za przejazd autobusem;
 - b) nie przestrzegające- pomimo upomnienia- obowiązujących przepisów i nie podporządkowujące się wskazówkom personelu przewoźnika;
 - c) nietrzeźwe, zakłócające spokój i wywołujące swym zachowaniem zgorznie publiczne;
 - d) znajdujące się w stanie, który z różnych względów, może być uciążliwy lub niebezpieczny dla otoczenia;
 - e) mogące zabrudzić inne osoby oraz zanieczyścić wnętrze autobusu lub pomieszczenia dworcowe;
 - f) nie spełniające warunków granicznej odprawy celno-paszportowej w autobusach, obsługujących regularną komunikację międzynarodową.
2. Obsługa autobusu ma prawo odmówić zabrania do przewozu większej ilości osób niż wynosi liczba miejsc, określona w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.

3. Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie można przyjąć do przewozu więcej osób, kierowca jest obowiązany umieścić za szybą czołową pojazdu tablice informującą o tym podróżnych, oczekujących na przystanku.

§ 17

1. Za całkowicie lub częściowo wykorzystany bilet na przejazd jednorazowy przewoźnik obowiązany jest zwrócić stosowną kwotę należności pod warunkiem, że podróżny dokona zwrotu lub uzyska poświadczenie niewykorzystania biletu przed upływem terminu jego ważności.
2. Nie wymagają poświadczenia bilety całkowicie niewykorzystane, zwrócone w kasie przewoźnika najpóźniej w przeddzień daty ważności biletu.
3. Podstawą do obliczenia zwracanej należności jest cena niewykorzystanego biletu zwróconego:
 - a) bezpośrednio w kasie nabycia, co najmniej na 15 minut przed rozpoczęciem przejazdu (należność zwraca kasa biletowa);
 - b) w trybie reklamacji złożonej na piśmie, najpóźniej w terminie 30 dni od daty ważności biletu, po uprzednim poświadczeniu jego niewykorzystania (należność zwraca przewoźnik obsługujący dany kurs).
4. Poświadczenia o niewykorzystaniu biletu dokonuje:
 - a) przed rozpoczęciem przejazdu- uprawniony pracownik przewoźnika (dyżurny ruchu) w początkowym punkcie odprawy;
 - b) po rozpoczęciu przejazdu (w razie częściowego niewykorzystania biletu)- obsługa autobusu.
5. Bilet poświadczony jako niewykorzystany uprawnia podróżnego wyłącznie do ubiegania się o zwrot zapłaconej należności, nie przedłuża się ważności tego biletu na przejazd w późniejszym terminie, a podróżny powinien wykupić nowy bilet.
6. Należność za częściowo niewykorzystane bilety zwraca się wyłącznie na podstawie reklamacji, obsługa nie jest uprawniona do zwrotu pieniędzy.
7. Do obliczenia zwracanej należności przyjmuje się:
 - a) za bilety na przejazd jednorazowy :
 - w razie całkowitego niewykorzystania biletu – zapłaconą należność
 - w razie częściowego niewykorzystania biletu- różnicę między zapłaconą należnością a należnością, przypadającą za wykonane świadczenie
 - b) za bilety na przejazd wielokrotny:
 - zapłaconą należność – za bilet zwrócony przed pierwszym dniem terminu jego ważności (zwrot przyjmuje kasa biletowa);
 - należność proporcjonalną do liczby niewykorzystanych przejazdów, o ile bilet został zwrócony w okresie jego ważności w trybie pisemnej reklamacji wg. uznania przewoźnika
8. Nie przysługuje zwrot należności za bilety niewykorzystane z przyczyn zawnionych przez podróżnego, zwracane po terminie ich ważności lub po odjeździe autobusu, w którym winny być wykorzystane chyba, że podróżny uzyskał wcześniej poświadczenie niewykorzystania biletu lub udokumentował, że nie mógł go wykorzystać z powodu choroby albo innych ważnych przyczyn, całkowicie od niego niezależnych.
9. **Od zwracanych należności określonych w ust. 2 i 6 przewoźnik potrąca 10 % odstępnego**
10. Nie stosuje się potrącenia odstępnego i zwraca podróżnemu całą należność zapłaconą za przejazd, jeżeli odstąpił on od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie przewoźnika (np.. przerwy w ruchu i utraty połączenia na skutek awarii autobusu albo odwołania, bądź opóźnienia kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy) i nie skorzystał z przewozu zastępczego.
11. Przepis ust. 10 nie ma zastosowania do przejazdów, które odbywają się na podstawie biletów na przejazd wielokrotny.

§ 18

1. Podróżny, u którego organ kontrolny przewoźnika ujawnił brak ważnego biletu na przejazd lub na przewóz rzeczy i bagażu, podlegającego opłacie, a także podróżny nie mogący udokumentować uprawnień do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowej oraz opłaty dodatkowej, której wysokość, określoną w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw transportu podaje taryfa.
2. Opłatę o której mowa w ust.1 stosuje się również w przypadku stwierdzenia, że podróżny zabrał do autobusu rzeczy wyłączone z przewozu lub spowodował bez uzasadnionej przyczyny zatrzymanie, opóźnienie lub zmianę trasy przejazdu autobusu.
3. Należność przewozową za drogę, którą podróżny przebył bez biletu pobiera się według taryfy normalnej, nie uwzględniając ewentualnych uprawnień do ulg. Jeżeli nie można ustalić miejsca rozpoczęcia przejazdu należność tą oblicza się za całą drogę przebytą przez autobus.
4. Podróżny, który odmawia uiszczenia należności i opłaty dodatkowej podczas kontroli w autobusie, może kontynuować podróż, jeżeli wylegitymuje się dokumentem tożsamości i podpisze zobowiązanie do zapłaty należnej kwoty w terminie 7 dni od daty przyjęcia wezwania. W przeciwnym razie organ kontrolny może na najbliższym przystanku usunąć podróżnego z autobusu.
5. Należność nie uiszczona w terminie podanym w ust. 4 podlega przymusowemu ściągnięciu wraz z kosztami dodatkowego postępowania.
6. Ujawnione u podróżnego bilety sfałszowane lub podrobione zatrzymuje się i przekazuje z odpowiednim doniesieniem organom ścigania. Osobę posługującą się takim biletom lub dokumentem traktuje się jako jadącego bez ważnego biletu.
7. W razie braku biletu miesięcznego podczas kontroli, pasażer ma możliwość okazać ten bilet celem anulowania kary za bezbiletowy przejazd pod warunkiem, że:
 - a) bilet został wykupiony przed dokonaniem kontroli;
 - b) bilet wraz z dokumentem uprawniającym do nabycia biletu miesięcznego zostanie okazany w siedzibie przewoźnika w terminie do 7 dni od daty kontroli;
 - c) uiści opłatę manipulacyjną w wysokości 10 zł.

ROZDZIAŁ IV

Przewóz rzeczy podróżnego

§ 19

Rzeczy przewożone przez podróżnego może on zabrać ze sobą do wnętrza autobusu albo oddać do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym.

§ 20

1. Rzeczy dopuszczone do przewozu w zależności od ich rozmiarów, ilości i sposobu rozmieszczenia mogą być przewożone bezpłatnie lub za opłatą przewidzianą w taryfie.
2. Nie podlegają opłacie łatwe do przenoszenia przedmioty, stanowiące bagaż ręczny, które:
 - a) nie tamują przejść, nie przeszkadzają podróżnym i nie narażają ich na niewygodę lub niebezpieczeństwo
 - b) są trzymane przez podróżnego w ręku lub na kolanach
 - c) nie wymagają dla ich rozmieszczenia więcej przestrzeni, niż ta, którą podróżny ma do swojej dyspozycji na półce nad zajmowanym fotelem lub pod nim
3. Za każdą sztukę rzeczy przewożonych wewnątrz autobusu, a nie rozmieszczonych w sposób określony w ust. 2 oraz rzeczy umieszczonych podczas przewozu w schowku bagażowym autobusu pobiera się opłatę, której wysokość podaje taryfa, stosowana przez przewoźnika. Na rzeczy przewożone za opłatą wydaje się podróżnemu bilet bagażowy.
4. Za przewóz psa (bez względu na jego wielkość) pobiera się opłatę jak za jedną sztukę rzeczy. Pies musi być trzymany na smyczy i mieć założony kaganiec, a jego opiekun winien okazać przy wsiadaniu do autobusu ważne świadectwo szczepienia psa.

5. Dopuszcza się przewóz w autobusie bez opłaty małych zwierząt pokojowych i ptaków, jeśli nie są one uciążliwe dla pozostałych pasażerów z powodu woni lub hałasu i są zabezpieczone przed wyrządzeniem przez nie szkody.
6. W autobusie nie wolno przewozić:
 - a) przedmiotów, mogących wyrządzić szkodę podróżnym lub mieniu przewoźnika i utrudniających warunki odbywania podróży;
 - b) rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów administracyjnych, celnych, sanitarno-porządkowych, w tym: materiałów cuchnących, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących, radioaktywnych i innych niebezpiecznych materiałów
 - c) nabitej broni palnej (zakaz ten nie dotyczy osób, które są uprawnione do jej noszenia, ze względu na pełnione funkcje);
 - d) przedmiotów wzbudzających odrazę;
 - e) żywych zwierząt, z wyjątkiem przewidzianym w ust. 4 i 5.
7. W razie uzasadnionego podejrzenia, że bagaż podróżnego zawiera rzeczy, których przewozić nie wolno (ust.6), przewoźnik ma prawo sprawdzić w obecności podróżnego zawartość tego bagażu, a w razie potwierdzenia się podejrzeń- odmówić zabrania go do przewozu.
8. Jeżeli nie można ustalić właściciela bagażu, podlegającego sprawdzeniu (ust.7), przewoźnik dokonuje tej czynności przy udziale dwóch osób postronnych (świadków) i postępuje z zakwestionowanymi przedmiotami w sposób, określony przepisami o rzeczach znalezionych.
9. Po zakończonym przewozie obsługa autobusu wydaje podróżnym rzeczy przewożone w schowku bagażowym.
10. Sposób postępowania z rzeczami nie odebranymi przez podróżnego po zakończeniu przewozu określają przepisy o rzeczach znalezionych.

ROZDZIAŁ V

Grupowe przewozy osób w komunikacji zamkniętej (najem autobusów)

§ 21

1. Realizacja grupowego przewozu osób w komunikacji zamkniętej polega na zadysponowaniu do wykonania usługi, zamówionej przez organizatora przewozu, odpowiednio przygotowanego autobusu, prowadzonego przez uprawnionego kierowcę.
2. Zamówienie na grupowy przewóz osób autobusem powinno być złożone przez organizatora przewozu w formie pisemnej. Przewoźnik może przyjąć zamówienie ustne, które wymaga późniejszego potwierdzenia na piśmie.
3. Treść zamówienia powinna obejmować: nazwę albo imię i nazwisko oraz adres organizatora przewozu, a także dane potrzebne do ustalenia warunków przewozu i obliczenia należności za usługę.
4. Umowę przewozu uważa się za zawartą z chwilą uzgodnienia przez strony istotnych dla jej realizacji postanowień, a w szczególności:
 - a) rodzaju i wymaganej pojemności autobusu;
 - b) czasu i miejsca podstawienia pojazdu;
 - c) przewidywanego czasu trwania usługi;
 - d) przebiegu trasy i punktu docelowego przewozu;
 - e) wysokości lub sposobu wyliczenia należności oraz terminu i sposobu jej uregulowania przez organizatora przewozu;
 - f) innych kwestii, które strony uznają za istotne.
5. Treść umowy powinna być potwierdzona pisemnie.

§ 22

1. W razie odstąpienia przez organizatora od umowy przewozu co najmniej 7 dni przed zamówioną usługą, przewoźnikowi przysługuje odszkodowanie w wysokości 5 % należności określonej w umowie. W przypadku odstąpienia przez organizatora od umowy przewozu w terminie krótszym niż 7 dni przed zamówioną usługą, przewoźnikowi przysługuje 10 % należności określonej w umowie. Odszkodowanie w tej samej wysokości przysługuje najemcy w razie odstąpienia od umowy po takich terminach przez przewoźnika.
2. Jeżeli przewoźnik nie może podstawić autobusu o umówionym rodzaju i pojemności winien niezwłocznie poinformować organizatora, jaki pojazd może być podstawiony zastępczo.
3. W przypadku podstawienia autobusu zastępczego przewoźnik nie może żądać od organizatora opłaty wyższej niż za podstawienie pojazdu zamówionego chyba, że strony umówią się inaczej.

§ 23

1. Kierowca obsługujący autobus obowiązany jest podczas przewozu stosować się do dyspozycji organizatora w zakresie związanym z realizacją usługi.
2. Jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy eksploatacyjne i nie zagraża to bezpieczeństwu przewozu, obsługa autobusu może wykonywać dodatkowe dyspozycje i zalecenia organizatora, za które przysługuje przewoźnikowi dodatkowa opłata.

§ 24

Organizator przewozu zobowiązany jest do nadzoru nad przestrzeganiem przez uczestników przewozu obowiązujących przepisów porządkowych. Najemca i uczestnik przewozu ponoszą solidarną odpowiedzialność za szkody wyrządzone w mieniu przewoźnika, chyba że strony umówią się inaczej.

Zmiany do regulaminu mogą być wprowadzone w każdym czasie.

Załącznik. Wzór zamówienia na usługę przewozową

Gliwice dnia.....

.....
Prezes Zarządu

TARYFA

PRZEWOZU OSÓB I BAGAŻU W MIĘDZYMIASTOWEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ

Obowiązuje od 1 lipca 2003 roku

Na podstawie:

- art. 4 i 11 ustawy – z dnia 15 listopada 1984r. Prawo Przewozowe (Dz.U.z 2000 r. Nr 50, poz. 601 z późniejszymi zmianami);
- art. 8 ustawy z dnia 5 lipca 2001 roku o cenach (Dz. U. Nr 97, poz. 1050 z późniejszymi zmianami);
- ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami – publicznego transportu drogowego (Dz. U. z 2002r. Nr 175, poz. 1440 z późniejszymi zmianami.).

Wprowadza się taryfę przewozu osób i bagażu w międzymiastowej komunikacji autobusowej Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. w Gliwicach ul. Pionierów 8.

ROZDZIAŁ I
Postanowienia ogólne
§ 1

Obszar i zakres ważności taryfy

1. Taryfa niniejsza obowiązuje przy zarobkowym, regularnym przewozie osób i rzeczy (bagażu) autobusami, wykonywanym przez PKS Sp. z o.o. w Gliwicach ul. Pionierów 8.
2. Taryfa jest dostępna w PKS Sp. z o.o. w Gliwicach ul. Pionierów 8.

§ 2

Warunki zawarcia umowy przewozu

1. Umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd.
2. Bilety na przejazd autobusami PKS Sp. z o.o. w Gliwicach są sprzedawane w kasie biletowej na dworcu autobusowym oraz przez obsługę autobusu.
3. Bilet, który wymaga skasowania należy skasować pod rygorem nieważności umowy przewozu.
4. Przy zakupie biletu ulgowego należy okazać dokument uprawniający do ulgi.

§ 3

Rodzaje opłat taryfowych

1. Taryfa zawiera postanowienia i opłaty, dotyczące:
 - a) przewozu osób w regularnej komunikacji autobusowej;
 - b) przewozu osób z biletami miesięcznymi i wieloprzejazdowymi okresowymi;
 - c) przewozów ulgowych;
 - d) przewozu rzeczy (bagażu);
 - e) dodatkowych opłat, związanych z przewozem osób i rzeczy (bagażu) bez ważnego biletu
2. Opłaty określone w niniejszej taryfie są cenami umownymi wprowadzonymi Zarządzeniem Prezesa.

§ 4

Odległość taryfowa

1. Rzeczywistą odległość taryfową ustala się na podstawie map 1:100 000 lub pomiarów dokonywanych na podstawie wskazań licznika kilometrowego pojazdu między punktami zatrzymywania się autobusu, na których mogą wsiadać pasażerowie, zwanych przystankami i podaje się ją w cennikach biletowych.
2. Jeżeli autobus zjeżdża z trasy głównej na określonym przystanku i po wjeździe do jakiejś miejscowości wraca na trasę główną na tym samym przystanku, dodatkowy przejazd nie jest wliczany do odległości taryfowej między przystankami na trasie głównej.

ROZDZIAŁ II

Postanowienia i opłaty za przewozy ogólne

§ 5

Opłaty za przewóz osób

1. Opłaty za przewóz osób ustala się w zależności od:
 - a) rodzaju komunikacji, którą odbywa się podróż;
 - b) odległości taryfowej przewozu;
 - c) uprawnień podróźnych do korzystania z ulg przejazdowych, określonych w postanowieniach taryfy.
 - d) kosztów ponoszonych na danej linii komunikacyjnej
2. Opłaty za jednorazowe przejazdy osób, normalne i ulgowe, są podane w tabelach opłat, stanowiących załączniki do taryfy.
3. Na podstawie tabel opłat, wymienionych w ust. 2 przewoźnik ustala odległości taryfowe między przystankami oraz wysokość opłat normalnych i ulgowych.
4. Tabele opłat podaje się do wiadomości publicznej za pomocą wywieszek na dworcach: w poczekalniach dla podróźnych, przy kasach biletowych, itp., a na żądanie powinny być okazywane podróźnemu w autobusie.

5. Przewoźnik może, w zależności od potrzeb miejscowych, wprowadzić bilety wieloprzejazdowe okresowe. Cenę biletu wieloprzejazdowego ustala się jako wielokrotność odpowiedniej ceny biletu jednorazowego.

§ 6

Bilety miesięczne imienne ogólnodostępne i ulgowe

1. Bilet miesięczny imienny ogólnodostępny na wskazaną relację/kurs może nabyć każda osoba fizyczna.
2. Bilety miesięczne imienne ogólnodostępne wydaje się na przejazdy autobusami w komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pośpiesznej.
3. Osoba uprawniona do korzystania z ulgi na mocy przepisów szczególnych, może nabyć bilet miesięczny ulgowy.
4. Bilety miesięczne ważne są na kursach, na które zostały sprzedane. Dopuszcza się przejazd innym kursem w miarę posiadania wolnych miejsc i pod warunkiem, że kurs wykonywany jest przez tego samego przewoźnika.
5. Do nabywania biletów imiennych miesięcznych ulgowych (37%) wyłącznie na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej, uprawnieni są:
 - nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów , szkół ponadpodstawowych i ponad gimnazjalnych- publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych- na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury Z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz. 1495 z późn. zmianami;
 - nauczyciele akademicy - na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury Z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz. 1495 z późn. zmianami;
6. Do nabywania biletów imiennych miesięcznych szkolnych z ulgą (49%) wyłącznie na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej i przyspieszonej uprawnieni są:
 - dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponad podstawowej lub ponad gimnazjalnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia- na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury Z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz. 1495 z późn. zmianami;
7. Do nabywania biletów imiennych miesięcznych z ulgą (51 %) wyłącznie na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej i przyspieszonej uprawnieni są:
 - studenci do ukończenia 26 roku życia; osobom, które ukończyły studia pierwszego stopnia przysługuje to prawo do dnia 31 października roku, w którym ukończyły te studia- na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury Z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz. 1495 z późn. zmianami;
 - doktoranci do ukończenia 35 roku życia- na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury. z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz. 1495 z późn. zmianami;
8. Do nabywania biletów imiennych miesięcznych z ulgą **78%** na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pośpiesznej uprawnieni są: dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia oraz studenci dotknięci inwalidztwem lub niepełnosprawnością do ukończenia 26 roku życia na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz.1495 z późn. zm.

Uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo - wychowawczej, placówki oświatowo – wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno - wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno – wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno- pedagogicznej w tym poradni

- specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny i z powrotem.
9. Do nabywania biletów miesięcznych z **ulgą 37%** na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pospiesznej uprawnione osoby niewidome jeżeli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz.1495 z późn. zm.
 10. Do nabywania biletów miesięcznych z **ulgą 51%** na przejazdy autobusami komunikacji przyspieszonej i pospiesznej uprawnione są osoby niewidome, uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz.1495 z późn. zm.
 11. Do nabywania biletów miesięcznych z **ulgą 93%** na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej uprawnione są osoby niewidome, uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji na podstawie dokumentów określonych w Roz. Min. Infrastruktury z 25 października 2002 r. Dz. U. Nr 179 poz.1495 z późn. zm.
 12. Bilety miesięczne imienne ogólnodostępne i szkolne mogą nabywać zbiorowo zakłady pracy dla swoich pracowników oraz szkoły i uczelnie dla uczniów i studentów.
 13. Bilety miesięczne ogólnodostępne oraz ulgowe wydawane są z ważnością na okres 1 miesiąca kalendarzowego. Bilet sprzedawany jest na określony kurs, linię, relację. Bilet ważny jest w innych niż wskazany kursach w danej relacji w ramach wolnych miejsc w autobusie.
 14. Podróżny rozpoczynając przejazd obowiązany jest bez wezwania okazać bilet obsłudze autobusu, a w przypadku korzystania z biletu ulgowego, wraz z biletem dokument uprawniający do ulgi.
 15. Ceny biletów miesięcznych imiennych ogólnodostępnych normalnych i ulgowych w komunikacji autobusowej podane są w tabelach opłat do wiadomości publicznej. Cenę biletu miesięcznego ogólnodostępnego ważnego na przejazdy autobusami komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pospiesznej ustala się jako równowartość ceny 32 biletów jednorazowych normalnych obowiązujących w danym rodzaju komunikacji dla danej odległości taryfowej przewozu. Przewoźnik może ustalić dla określonych kursów, linii, relacji inny niż 32 mnożnik do ustalenia cen biletów miesięcznych ogólnodostępnych imiennych.
 16. W razie korzystania przez podróżnego, przy przejazdach „tam” lub „z powrotem” z innego środka komunikacji, bilet miesięczny może być wydany z ważnością na przejazd w jedną stronę. Za bilet taki pobiera się połowę ceny.
 17. Jeżeli przejazdy w kierunku „tam” odbywają się inną trasą niż przejazdy w kierunku „z powrotem” do ustalenia ceny biletu miesięcznego przyjmuje się połowę sumy odległości przejazdu w obu kierunkach, przy czym opłatę za taki bilet pobiera się za taryfową odległość przewozu.
 18. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się przejazd dłuższą relacją niż wskazana w bilecie miesięcznym, po dokonaniu przez pasażera każdorazowo dopłaty w wysokości opłaty bagażowej.
 19. W kursie pospiesznym pasażer może korzystać z biletu miesięcznego na kurs zwykły po dokonaniu dopłaty w wysokości opłaty bagażowej.
 20. Zwrotu należności za niewykorzystane bilety miesięczne dokonuje się tylko w przypadkach i na zasadach ustalonych w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw transportu i regulaminie przewoźnika § 17.
 21. Odstępowanie biletu miesięcznego innej osobie jest niedozwolone. W razie stwierdzenia, że z biletu miesięcznego korzysta inna osoba, aniżeli wymieniona na nim, osoba uprawniona do kontroli zatrzymuje bilet nie zwracając za niego należności, a podróżnego traktuje jako jadącego bez ważnego biletu, stosując przepisy § 12 taryfy.

§ 7

Bilety na miejsca numerowane

Za zajęcie w autobusie określonego miejsca numerowanego, oznaczonego na bilecie na przejazd lub na oddzielnej miejscówce, nie pobiera się osobnych opłat.

§ 8

Zwrot należności za niewykorzystany bilet

Zwrot należności za niewykorzystany bilet określa § 17 regulaminu zarobkowego przewozu osób i rzeczy w krajowym transporcie autobusowym przewoźnika.

ROZDZIAŁ III

Postanowienia i opłaty za przewóz rzeczy (bagażu), psów, małych zwierząt i ptaków

§ 9

Przewóz rzeczy (bagażu)

1. Podróżny ma prawo przewieźć bezpłatnie rzeczy (bagaż podręczny), trzymany przez niego na kolanach lub dla rozmieszczenia którego podróżnemu wystarczy przestrzeń nad i pod miejscem, które zajmuje.
2. Za każdą sztukę rzeczy (bagażu), przewożonych przez podróżnego, których łączne wymiary przekraczają 110 cm oraz przewóz bagażu poza miejscami, określonymi w ust. 1, podróżny zobowiązany jest uiścić opłatę określoną w załączniku nr 6.
3. Rzeczy (bagaż) przewozi się na podstawie biletu bagażowego.
4. Podróżny- inwalida poruszający się przy pomocy wózka inwalidzkiego, ma prawo przewozić ten wózek inwalidzki bezpłatnie.
5. Tabela opłat zawiera ceny biletów za przewóz bagażu.

§ 10

Opłaty za przewóz psów

Za przewóz psa pobiera się opłatę jak za jedną sztukę rzeczy (bagażu), przewożonych przez podróżnego. Dotyczy to także małych psów, trzymany na rękach.

§ 11

Opłaty za przewóz innych małych zwierząt i ptaków

1. Za małe zwierzęta (oprócz psów) i ptaki, przewożone w autobusach na rękach podróżnego nie pobiera się żadnej opłaty.
2. Za zwierzęta i ptaki, przewożone w klatkach i koszach pobiera się opłaty, zgodnie z przepisami § 9 taryfy.

ROZDZIAŁ IV

Postanowienia i opłaty dodatkowe

§ 12

Opłaty dodatkowe

1. W razie stwierdzenia przez przewoźnika braku odpowiedniego dokumentu przewozowego osób lub bagażu (ważnego biletu), bądź dokumentu, uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego, podróżny obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 20 stycznia 2005r. (Dz.U. Nr 14, poz 117 i 118).
2. Wysokość opłaty dodatkowej ustala się w następujący sposób:
 - a) za przejazd bez ważnego biletu – jako 50- krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego, normalnego, obowiązującego u danego przewoźnika;
 - b) za przejazd bez ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu – jako 40 - krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego, normalnego, obowiązującego u danego przewoźnika;

- c) za naruszenie przepisów o zabieraniu ze sobą do środka transportowego zwierząt i rzeczy, a w szczególności:
- za zabieranie ze sobą do środka transportowego zwierząt i rzeczy, za przewóz których taryfa przewiduje opłaty – bez uiszczenia tych opłat;
 - za zabieranie ze sobą do środka transportowego rzeczy wyłączonych z przewozu lub rzeczy, dopuszczonych do przewozu na warunkach szczególnych – bez zachowania tych warunków;
- jako 20-krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego, normalnego, obowiązującego u danego przewoźnika.
3. W wypadku natychmiastowego uiszczenia opłaty dodatkowej lub najdalej w terminie 7 dni od daty wystawienia dokumentu, zobowiązującego do uiszczenia tej opłaty, wysokość opłat dodatkowych, ustalonych w sposób określony w ust. 2 pkt.a) i b), obniża się o 30 %.
4. Za spowodowanie zatrzymania lub zmiany trasy środka transportu bez uzasadnionej przyczyny – podróżny obowiązany jest uiścić opłatę dodatkową, ustaloną jako 150-krotność ceny najtańszego biletu jednorazowego, normalnego obowiązującego u danego przewoźnika.

§ 13

Opłaty za uszkodzenie i zanieczyszczenie autobusu

Za uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu pobiera się opłaty, ustalone na podstawie kosztów, obowiązujących w chwili powstania szkody.

PRZEPISY PORZĄDKOWE I OBOWIĄZKI PODRÓŻNEGO

1. Podróżny obowiązany jest przestrzegać przepisy komunikacji autobusowej PKS Sp. z o.o. w Gliwicach
2. Umowę przewozu podróżny zawiera przez nabycie biletu na całą trasę przejazdu. Umowę za przejazd zawiera się przed rozpoczęciem podróży.
3. W razie zgubienia lub zniszczenia biletu podróżny traci prawo do dalszego przejazdu. Wtórników biletów jednorazowych zgubionych lub zniszczonych nie wydaje się.
4. Bilet za przejazd i przewóz bagażu należy zachować przez cały czas jazdy autobusem i okazywać go na żądanie obsługi autobusu i organów kontroli.
5. Podróżny, który wsiada do autobusu bez ważnego biletu lub innego dokumentu, uprawniającego do przejazdu, obowiązany jest bez wezwania zakupić bilet.
6. W autobusie podróżny może nabyć bilet tylko podczas postoju autobusu.
7. Odpowiedzialność za brak biletu i przewóz bagażu autobusem spoczywa na podróżnym.
8. Podróżny obowiązany jest dbać o to, aby wsiąść do autobusu i wysiąść z niego na właściwym przystanku.
9. Podróżnemu nie wolno zajmować w autobusie miejsca już zajętego w widoczny sposób przez innego podróżnego.
10. Pierwszeństwo zajęcia miejsca w autobusie mają podróżni z ważnymi biletami lub innymi dokumentami, uprawniającymi do przejazdu.
11. W autobusach komunikacji dalekobieżnej i pośpiesznej podróżny ma obowiązek zająć miejsce oznaczone numerem, wpisanym w kasie biletowej lub w przedsprzedaży.
12. Podróżny, który zajmuje w autobusie miejsce oznaczone „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na rękę” obowiązany jest zwolnić to miejsce w przypadku zgłoszenia się osoby, uprawnionej do jego zajęcia, nie dotyczy to podróżnego, posiadającego bilet z numerem tego miejsca.

13. Numerowanie miejsc stosuje się tylko dla wsiadających na przystankach początkowych dla danego kursu.

II

PRAWA PODRÓŻNEGO

1. Podróżny z ważnym biletem ma prawo przejazdu w określonym autobusie na odcinku trasy podanym na bilecie, bez prawa przesiadania na przystankach pośrednich, za wyjątkiem kursów łączonych.
2. Prawo nabycia biletu i wejścia do autobusu poza kolejnością przysługuje:
 - inwalidom o widocznym kalectwie;
 - inwalidom I grupy za okazaniem legitymacji inwalidzkiej;
 - kobiecie ciężarnej;
 - osobom z dzieckiem na rękę;
 - osobom chorym na cukrzycę;
 - senatorom i posłom na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej;
 - osobom korzystającym z okresowych biletów służbowych.
3. Podróżny ma prawo zabrać ze sobą do autobusu rzeczy nie zagrażające bezpieczeństwu i porządkowi w transporcie i nie stwarzające możliwości wyrządzenia szkody podróżnym oraz nie narażające ich na niewygodę.
4. Bezpлатnie autobusem podróżny może przewozić rzeczy, mieszczące się w normach masy i rozmiarów, określonych w taryfie.
5. Rzeczy przekraczające normy, o których mowa powyżej, przewożone są za opłatą, jako bagaż pod opieką podróżnego.
6. W pomieszczeniach przeznaczonych dla podróżnych można przewozić małe zwierzęta pokojowe, jeżeli nie są uciążliwe dla podróżnych (np. z powodu hałasu lub zapachu), Przewożone zwierzęta powinny być umieszczone w odpowiednich opakowaniach (w koszach, w skrzyniach lub klatkach), zabezpieczających przed wyrządzeniem szkody.
7. W autobusie mogą być przewożone psy w liczbie nie większej niż jeden pies pod opieką osoby dorosłej pod warunkiem, że:
 - podróżny posiada ważny bilet dla psa;
 - podróżny posiada aktualne świadectwo szczepienia psa;
 - pies jest trzymany na smyczy i ma nałożony kaganiec.
8. W pomieszczeniach przeznaczonych dla podróżnych dozwolony jest przewóz tylko nie nabitej broni palnej, krótkiej myśliwskiej i sportowej. Przewożący ją podróżny powinien posiadać zezwolenie na jej posiadanie. W takim przypadku podróżny może przewozić także amunicję.
9. Ograniczeń, o których mowa w ust.8 nie stosuje się do broni palnej, przewożonej przez osoby uprawnione do jej noszenia ze względu na pełnione funkcje.

III

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Sprzedaż biletów kasy biletowe prowadzą wg. kolejności zgłaszania się podróżnych. W przypadku wzmożonego ruchu i odjazdów autobusów w niewielkich odstępach czasu w pierwszej kolejności prowadzona jest sprzedaż biletów na autobusy odjeżdżające wcześniej. W godzinach otwarcia kasy biletowej, kierowca ma prawo sprzedawać bilety w autobusie.
2. Na 5 minut przed odjazdem autobusu kasa biletowa może odmówić sprzedaży biletu wówczas, jeżeli w autobusie są jeszcze wolne miejsca i podróżny może nabyć bilet u kierowcy.

3. Osoby zagrażające bezpieczeństwu i porządkowi w autobusie oraz osoby uciążliwe dla innych podróżnych lub odmawiające zapłacenia należności za przewóz mogą być nie dopuszczone do przewozu lub usunięte z autobusu.
4. Kierowca obowiązany jest zatrzymywać autobus na przystankach przewidzianych rozkładem jazdy.
5. Kierowca obowiązany jest zatrzymać autobus, odjeżdżający z przystanku w celu zabrania spóźnionego podróżnego, jeżeli ten daje znaki wyrażające chęć jazdy tym autobusem.
6. Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie może być zabranych więcej podróżnych, kierowca o tym fakcie informuje oczekujących na przystankach podróżnych ustnie lub za pomocą tablicy informacyjnej, umieszczonej w autobusie na widocznym miejscu.
7. W autobusie, wyposażonym w kasowniki, kierowca przypomina o obowiązku, miejscu i sposobie kasowania biletu.
- 8. W autobusach i na dworcach autobusowych obowiązuje zakaz palenia tytoniu.**
9. Nie przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w miejscach objętych zakazem podlega karze grzywny (ustawa z 09. Listopada 1995 r. – Dz. U. Nr 10, poz. 55)

IV

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRZEWOŹNIKA

Przedsiębiorstwo odpowiada za szkodę, jaką podróżny poniósł wskutek przedwczesnego odjazdu autobusu lub opóźnienia przyjazdu autobusu oraz odwołania kursu autobusowego, jeżeli szkoda wynikła z umyślnej winy lub rażącego niedbalstwa przewoźnika. Wszelkie reklamacje, dotyczące zwrotu całości pobranej opłaty za przejazd podróżny może załatwić w siedzibie przedsiębiorcy lub składając reklamację na piśmie w PKS Sp. z o.o. w Gliwicach, ul. Pionierów 8.

Podstawą do obliczenia zwracanej należności jest niewykorzystany bilet, zwrócony przewoźnikowi, zawierający oświadczenie niewykorzystania biletu. Przed odjazdem autobusu poświadczenie niewykorzystania biletu udziela dyżurny ruchu. W razie przerwy w jeździe potwierdzenie niewykorzystania biletu podróżny powinien uzyskać u kierowcy.

POSTANOWIENIA O PRZEJAZDACH BEZPŁATNYCH I ULGOWYCH

§ 1

Ogólne warunki stosowania opłat ulgowych

1. Realizacja uprawnień do bezpłatnych przejazdów lub korzystania z ulg (100 %, 95 %, 93 %, 78 %, 51 %, 49 %, i 37 %) od opłat normalnych uzależniona jest od spełnienia warunków, określonych w przepisach szczegółowych w tym zakresie.
2. Nie stosuje się równocześnie dwóch lub więcej ulg opłat za ten sam przewóz.
3. Ulgę stosuje się tylko przy nabyciu biletu. Po dokonaniu przewozu nie uwzględnia się żądań o zastosowaniu ulgi w drodze zwrotu części należności wpłaconej za bilet.
4. Jeżeli stosuje się ulgi uzależnione od okazania dokumentów ustalonych w przepisach szczegółowych o danej uldze, dokumenty te osoba uprawniona do ulgi zobowiązana jest okazać przy nabywaniu biletu ulgowego, na żądanie obsłudze autobusu oraz organów kontrolnych łącznie z biletami za przejazd.
5. Dokumenty uprawniające do przejazdu ulgowego muszą odpowiadać wszystkim warunkom, ustalonym w przepisach szczegółowych o danej uldze.
6. Jeżeli ulga przyznana jest na przejazd „tam” i z „powrotem” wykorzystanie ulgi najpierw na przejazd „z powrotem” uchyla jej ważność w kierunku powrotnym.
7. W razie nieprawego korzystania z ulgi, podróżnego traktuje się jako jadącego bez ważnego biletu, stosując przepisy § 12 taryfy.
8. Wprowadza się ulgę handlową (komercyjną) 20% przy przejazdach na podstawie biletów jednorazowych w komunikacji przyspieszonej na liniach: Gliwice-Zakopane-Gliwice; Gliwice –Wisła -Gliwice; Gliwice –Olsztyn -Gliwice; Gliwice –Ustka -Gliwice, w komunikacji zwykłej na linii Katowice – Mrzeżyno -Katowice; Gliwice – Rybnik-Gliwice dla uczniów do ukończenia 24 roku życia oraz studentów do ukończenia 26 roku życia na podstawie ważnej legitymacji ucznia/studenta, w pozostałych kursach komunikacji zwykłej dla studentów do ukończenia 26 roku życia na podstawie ważnej legitymacji studenckiej.”
 - a) Wprowadza się ulgę handlową (komercyjną) dla własnych pracowników oraz członków ich rodzin, zgodnie z Zarządzeniem Prezesa.

§ 2

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:
 - 1) osobach niezdolnych do samodzielnej egzystencji- należy przez to rozumieć osoby całkowicie niezdolne do pracy oraz niezdolne do samodzielnej egzystencji, w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albo posiadające znaczny stopień niepełnosprawności, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, bądź inwalidów I grupy, jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidzkiej nie utraciło mocy;
 - 2) dzieciach i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych- należy przez to rozumieć dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia oraz studentów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych do ukończenia 26 roku życia;
 - 3) opiekunach lub przewodnikach- należy przez to rozumieć jedną osobę pełnoletnią, a w przypadku przewodnika osoby niewidomej- osobę, która ukończyła 13 lat, albo psa – przewodnika;

4) uldze 100%- należy przez to rozumieć uprawnienie do uzyskania w kasie biletowej przewoźnika biletu z ulgą 100% wydawanego nieodpłatnie;

§ 3

Wykaz uprawnień do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1992r. (Dz.U. z 2002r., nr 175, poz. 1440 z późniejszymi zmianami.)”

Podstawa prawna;

1. ustawa z dnia 20 czerwca 1992r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego Dz. U. z 2002r. Nr 175, poz. 1440, z późniejszymi zmianami
2. ustawa z dnia 29 maja 1974r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin Dz. U. z 2010r. Nr 101, poz. 648, z późniejszymi zmianami
3. ustawa z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego Dz. U. z 2002r. Nr 42, poz. 371 z późniejszymi zmianami
4. ustawa z dnia 19 sierpnia 2011r. o weteranach działań poza granicami państwa Dz. U. z 2011r. Nr 205, poz. 1203
5. ustawa z dnia 9 maja 1996r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora Dz. U. z 2011r. Nr 7, poz. 29 z późniejszymi zmianami

Uprawnienia pasażera do korzystania z przejazdu bezpłatnego lub ulgowego poświadczą jeden z dokumentów lub zaświadczeń o których mowa w:

1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego z dnia 25 października 2002r. Dz. U. Nr 179, poz. 1495 z późniejszymi zmianami
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 marca 2008r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego Dz. U. Nr 56 poz. 340 z późniejszymi zmianami.
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 07 lipca 2003r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia inwalidów wojennych i wojskowych oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego Dz. U. Nr 134 poz. 1258
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 07 lipca 2003r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia kombatantów oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego Dz. U. nr 134 poz. 1259.
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie trybu korzystania przez posłów i senatorów z bezpłatnych przejazdów i przelotów na terenie kraju (Dz. U. Nr 1, poz. 13 z 2002 r. z późniejszymi zmianami)

Wykaz uprawnień do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1992 r. (Dz. U z 2002r, Nr 175,poz. 1440 z późniejszymi zmianami)

I. Przejazd bezpłatny - na podstawie biletów jednorazowych (cała komunikacja autobusowa, a w autobusie objętym rezerwacją miejsc poseł i senator obowiązany jest nabyć bilet dodatkowy na miejsce do siedzenia tzw. miejscówkę)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Poseł i senator (art. 43 ust. 1 - ustawy o wykonywaniu mandatu posła i Senatora)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Legitymacja poselska 2. Legitymacja senatorska 3. lub zaświadczenie wydane przez Kancelarię Sejmu lub Kancelarię Senatu, uprawniające do przejazdów na pierwsze po wyborach posiedzenie Sejmu lub Senatu

II. Przejazd bezpłatny (ulga 100%) - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła i przyspieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Dzieci w wieku do 4 lat - pod warunkiem niekorzystania przez dziecko z oddzielnego miejsca do siedzenia (art. 2 ust. 2)	Dokument stwierdzający wiek dziecka

IIa. Przejazd bezpłatny (ulga 100%) -na podstawie biletów jednorazowych (komunik. zwykła, przyspieszona, pośpieszna i ekspresowa)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Funkcjonariusze Straży Granicznej w czasie wykonywania czynności służbowych związanych z ochroną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej szlaków komunikacyjnych o szczególnym znaczeniu międzynarodowym przed przestępczością, której zwalczanie należy do właściwości Straży Granicznej. (art.2 pkt.2a)	<p>Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, właściwego komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej.</p> <p>Zaświadczenia o których mowa są drukami na okaziciela i mogą być wydane uprawnionym funkcjonariuszom tylko na czas wykonywania przez nich danych czynności służbowych.</p>

III. Ulga 95% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła, przyspieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Opiekun towarzyszący osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji (art. 2 ust.3)	<p>Dla opiekuna lub przewodnika osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów 2. Wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej, komisji lekarskiej podległej Min. Spraw Wewnętrznych i Adm., albo Szefowi Agencji Bezp. Wewnętrznej albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa 3. Orzeczenie albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 3a. Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 4. Zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji 5. Wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 6. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 7. Zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji

		8. Legitymacja emeryta-rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy MON, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa Legitymacja emeryta-rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, MS, albo MON z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji 9. Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ 10. W/W dokumenty o których mowa w ust 1-7 i 9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej
2.	Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie niewidomej, osoba która ukończyła 13 lat albo pies przewodnik - jeden z dokumentów osoby niewidomej (art. 2 ust. 3)	1. Dokumenty wymienione powyżej od nr 1-9, stwierdzające niezdolność do samodzielnej egzystencji albo inwalidztwo I grupy z powodu stanu narządu wzroku Legitymacja osoby niepełnosprawnej stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, albo orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, wystawione przez uprawniony organ 1a. Dokumenty wymienione powyżej od nr 1-9, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy albo inwalidztwo II grupy z powodu stanu narządu wzroku 2. Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku albo orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku wystawione przez uprawniony organ 2a.
2.	Przewodnik towarzyszący cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych uznanej za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji (art.2 ust.3)	1. Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych wystawiona przez organ rentowy

IV. Ulga 95% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła, przyśpieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży inwalidzie wojennemu (wojskowemu) zaliczonemu do I grupy inwalidów - dokument inwalidy (art. 16 ust. 5 - ustawa o inwalidach wojennych) Dz. u. 101 poz. 648 z 2010r.	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów albo do całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji
2.	Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży kombatantowi lub osobie represjonowanej będącemu inwalidą wojennym (wojskowym) zaliczonemu do I grupy inwalidów - legitymacja osoby represjonowanej (art. 12 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 - ustawa o kombatantach)	Legitymacja osoby represjonowanej zawierająca wpis o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.

V. Ulga 93% - na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych (komunikacja zwykła)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Niewidomy uznany jako niezdolny do samodzielnej egzystencji (art.4 ust.1a)	1. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów 2. Wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej albo komisji lekarskiej podległej Min. Spraw Wewnętrznych i Adm., albo Szefowi Agencji Bezp. Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa 3. Orzeczenie albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 3a. Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 4. Zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji 5. Wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 6. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 7. Zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji

8. Legitymacja emeryta-rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy MON, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa
9. Legitymacja emeryta-rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, MS, albo MON z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji
- Dokumenty o których mowa w pkt. 1-9, stwierdzające niezdolność do samodzielnej egzystencji albo inwalidztwo I grupy, z powodu stanu narządu wzroku
- Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, wystawione przez uprawniony organ.
- W/W dokumenty o których mowa w ust 1-7 i 9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej

VI. Ulga 78% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła i przyspieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Dzieci w wieku do lat 4 - jeżeli korzystają z oddzielnego miejsca siedzącego (art. 2 ust. 2 pkt 4)	Dokument stwierdzający wiek dziecka
2.	Umundurowani funkcjonariusze Straży Granicznej w czasie wykonywania czynności służbowych związanych z ochroną granicy państwowej, a także w czasie konwojowania osób zatrzymanych, służby patrolowej oraz wykonywania czynności związanych z kontrolą ruchu granicznego (art. 2 ust. 4)	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, właściwego komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej. Zaświadczenia o których mowa są drukami na okaziciela i mogą być wydane uprawnionym funkcjonariuszom tylko na czas wykonywania przez nich określonych czynności służbowych.
3.	Funkcjonariusze celni w czasie wykonywania czynności służbowych kontroli określonej w rozdziale 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o Służbie Celnej (Dz.U.Nr168,poz.1323) (art. 2 ust. 4)	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu tych czynności zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Szefa Służby Celnej, właściwego dyrektora izby celnej lub właściwego naczelnika urzędu celnego;". Zaświadczenia o których mowa są drukami na okaziciela i mogą być wydane uprawnionym funkcjonariuszom tylko na czas wykonywania przez nich określonych czynności służbowych.
4.	Umundurowani funkcjonariusze Policji w czasie konwojowania osób zatrzymanych lub chronionego mienia, przewożenia poczty specjalnej, służby patrolowej oraz udzielania pomocy lub asystowania przy czynnościach organów egzekucyjnych (art. 2 ust. 4)	Legitymacja służbowa oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Policji, właściwego komendanta wojewódzkiego (stołecznego) Policji lub właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) i rejonowego Policji. Zaświadczenia o których mowa są drukami na okaziciela i mogą być wydane uprawnionym funkcjonariuszom tylko na czas wykonywania przez nich określonych czynności służbowych.
5.	Żołnierze Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowych organów porządkowych wykonujący czynności urzędowe patrolowania i inne czynności służbowe w środkach transportu zbiorowego (art. 2 ust. 4)	1. Legitymacja służbowa, odznaka identyfikacyjna żołnierza ŻW oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej. 2. Legitymacja żołnierza zawodowego lub książeczka wojskowa z aktualnym wpisem o odbywaniu nadterminowej zasadniczej służby wojskowej lub zasadniczej służby wojskowej oraz zaświadczenie o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierające podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawione przez właściwego dowódcę (komendanta) garnizonu lub właściwego dowódcę jednostki wojskowej Zaświadczenia o których mowa są drukami na okaziciela i mogą być wydane uprawnionym funkcjonariuszom tylko na czas wykonywania przez nich określonych czynności służbowych.
6.	Żołnierze odbywający niezawodową służbę wojskową, z wyjątkiem służby okresowej i nadterminowej oraz osoby spełniający obowiązek tej służby w formach równorzędnych(art. 2 ust. 6)	Wojskowy dokument osobisty (książeczka wojskowa) z aktualnym wpisem o odbywaniu niezawodowej służby wojskowej z wpisem „przyjęcie do służby przygotowawczej” ELEWI, PODCHORAŻOWIE

VII. Ulga 78% - na podstawie **biletów jednorazowych** (komunikacja zwykła, przyspieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Cywilne niewidome ofiary działań wojennych uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (art.2 . pkt.7)	Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych, wystawiona przez organ rentowy

VIII. Ulga 78% - na podstawie **biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych** (komunikacja zwykła, przyspieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne - uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny - i z powrotem (art. 2 ust. 5 pkt 1	<p>Odpowiednio:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dla dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym: <ul style="list-style-type: none"> - Legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego - Legitymacja szkolna dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnymi - Legitymacja szkolna albo studencka wraz z jednym z dokumentów wymienionych w pkt 2 Dla dzieci i młodzieży nieuczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym: <ul style="list-style-type: none"> - Legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia, wystawiona przez uprawniony organ - Legitymacja osoby niepełnosprawnej, wystawiona przez uprawniony organ - Orzeczenie lekarza orzecznika ZUS albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS stwierdzające: częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji - Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy albo całkowitą niezdolność do pracy i do samodzielnej egzystencji Przy przejazdach do i z jednostek udzielających świadczeń zdrowotnych albo pomocy społecznej bądź organizujących turnusy rehabilitacyjne wraz z jednym z dokumentów wymienionych powyżej - dodatkowo wymagane jest zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie) określające odpowiednio: <ol style="list-style-type: none"> Termin i miejsce badania, leczenia, konsultacji, zajęć rehabilitacyjnych, zajęć terapeutycznych, albo pobytu w ośrodku wsparcia, domu pomocy społecznej lub na turnusie rehabilitacyjnym Potwierdzenie stawienia się na: badania, konsultację, zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia terapeutyczne

IX. Ulga 78% - na podstawie **biletów jednorazowych** (komunikacja zwykła, przyspieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Jedno z rodziców lub opiekun dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych - uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu, do przedszkola, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumenty dziecka określone w pkt. VIII. jeżeli przejazd odbywa się z dzieckiem - Dokument stwierdzający wiek dziecka <p>Zaświadczenie wydane przez przedszkole, szkołę, szkołę wyższą, ośrodek lub placówkę o charakterze oświatowym albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą, albo zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie o którym mowa powyżej w pkt. 3, w przypadku gdy przejazd odbywany jest po dziecko lub po jego odwiezieniu</p>

rehabilitacyjny i z powrotem
(art. 2 ust. 5 pkt 2)

X. Ulga 78% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła, przyśpieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Inwalidzi wojenni (wojskowi) zaliczani do I grupy inwalidów. (art. 16 ust. 4)(Dz.u. nr 101 poz.648 z 2010r. późniejszymi zmianami)	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji
2.	Kombatanci lub osoby represjonowane będące inwalidami wojennymi, zaliczani do I grupy inwalidów oraz członkowie rodzin pozostałych po kombatantach oraz członkom rodzin represjonowanym pobierającym w chwili śmierci rentę z tytułu inwalidztwa (art. 12 ust. 1 oraz ust.2 pkt. 1i2))	Legitymacja osoby represjonowanej zawierająca wpis o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.

XI. Ulga 51% - na podstawie biletów imiennych miesięcznych (komunikacja zwykła i przyśpieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1	Studenci do ukończenia 26 roku życia; osobom które ukończyły studia pierwszego stopnia przysługuje to prawo do 31 października roku, w którym ukończyły te studia (art. 5 ust. 1a)	1 Legitymacja studencka wydana przez polską szkołę wyższą
		2 Legitymacja słuchacza kolegium - dla słuchaczy kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych oraz kolegiów pracowników służb społecznych do ukończenia 26 roku życia-
		Dokumenty o których mowa powyżej okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku studenta lub słuchacza kolegium, jeżeli wiek ten nie jest określony w tych legitymacjach
2	Doktoranci do ukończenia 35 roku życia (art.5 ust.1b)	Dla obywateli polskich studiujących za granicą do ukończenia 26 roku życia:
		3 a) legitymacja studencka wydana przez polską szkołę wyższą b) Międzynarodowa legitymacja studencka International Student Identity Card (ISIC) okazywana wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości i wieku osoby uprawnionej.
		Legitymacja doktoranta wydana przez polską szkołę wyższą lub jednostkę naukową, okazywana wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku doktoranta jeżeli wiek ten nie jest określony w legitymacji.

XII. Ulga 51% - na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych (komunikacja przyśpieszona, pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Niewidomy uznany jako niezdolny do samodzielnej egzystencji (art. 4 pkt. 2a)	1 Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów
		2 Wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej albo komisji lekarskiej podległej Min. Spraw Wewnętrznych i Adm., albo Szefowi Agencji Bezp. Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa
		3 Orzeczenie albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji
		3 Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i a niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji
		4 Zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji
		5 Wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji
		6 Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji
		7 Zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji
		8 Legitymacja emeryta-rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy MON, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa
9 Legitymacja emeryta-rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych MS albo MON z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do		

	<p>samodzielnej egzystencji</p> <p>Dokumenty o których mowa w pkt. 1-9, stwierdzające niezdolność do samodzielnej egzystencji albo inwalidztwo I grupy, z powodu stanu narządu wzroku</p> <p>Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku albo orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, wystawione przez uprawniony organ.</p> <p>W/W dokumenty o których mowa w ust 1-7 i 9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej</p>
--	--

XIII. Ulga 49% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (art. 4 ust. 1)	<p>Odpowiednio:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów Wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej albo komisji lekarskiej podległej 2. Min. Spraw Wewnętrznych i Adm., albo Szefowi Agencji Bezp. Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa Orzeczenie albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą 3 niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 3a Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji 4. Zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji 5. Wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 6. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji 7. Zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji 8. Legitymacja emeryta-rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy MON, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa Legitymacja emeryta-rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, MS, albo MON z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji 9. Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ 10 Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ <p>W/W dokumenty o których mowa w ust 1-7 i 9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej</p>

XIV. Ulga 49% - na podstawie biletów imiennych miesięcznych (komunikacja zwykła i przyspieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej - publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia (art. 5 ust. 1)	<ol style="list-style-type: none"> 1 Dla dzieci odbywających obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne- zaświadczenie o spełnieniu obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego wydane przez jednostkę prowadzącą przygotowanie przedszkolne 2 Dzieci i młodzieży w okresie od rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej -publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, do ukończenia 24 roku życia – legitymacja szkolna <p>Dokumenty o których mowa powyżej okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku ucznia, jeżeli wiek ten nie jest określony w tych legitymacjach</p>

XV. Ulga 37% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja inna niż zwykła)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (art. 4 ust. 2)	<p>Odpowiednio:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów 2. Wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej albo komisji lekarskiej podległej Min. Spraw Wewnętrznych i Adm. ,albo Szefowi Agencji Bezp. Wewnętrznego albo Szefowi

	<p>Agencji Wywiadu, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidztwa</p> <p>Orzeczenie albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą</p> <p>3 niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji</p> <p>3a Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji</p> <p>4. Zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji</p> <p>5. Wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji</p> <p>6. Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji</p> <p>7. Zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji</p> <p>8. Legitymacja emeryta-rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy MON, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa</p> <p>9. Legitymacja emeryta-rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, MS, albo MON z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji</p> <p>10 Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ</p> <p>W/W dokumenty o których mowa w ust 1-9 okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej</p>
--	--

XVI. Ulga 37% - na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych (komunikacja zwykła, przyśpieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Osoby niewidome , jeżeli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (art. 4 ust. 3)	<p>1 Dokumenty o których mowa w dziale XV stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy, albo inwalidztwo II grupy z powodu stanu narządu wzroku</p> <p>2 Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku albo orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, wystawione przez uprawniony organ</p>

XVII. Ulga 37% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła, przyśpieszona i pośpieszna)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Inwalidzi wojenni (wojskowi) (art. 16 ust. 3)(Dz.U.nr 101 poz.648 z 2010r z późniejszymi zmianami)	Książka inwalidy wojennego (wojskowego) zawierająca wpis o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji
2.	Kombatanci będący inwalidami wojennymi (wojskowymi), osoby represjonowane zaliczone do jednej z grup inwalidztwa pozostającego w związku z represjonowaniem, członkowie rodzin pozostałych po kombatantach oraz członkowie rodzin osób represjonowanych pobierających w chwili śmierci rentę z tytułu inwalidztwa (art. 12 ust. 1 oraz ust.2 pkt. 1i2)	Legitymacja osoby represjonowanej wystawiona przez organ rentowy

XVIII. Ulga 37% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła i przyśpieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Dzieci w wieku powyżej 4 lat do rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego (art. 4 ust. 5)	<p>1. Dokument stwierdzający wiek dziecka</p> <p>2. Zaświadczenie o odroczeniu spełnienia obowiązku szkolnego, wydane przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej</p> <p>3. Legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego</p>
2.	Kombatanci inne osoby - emeryci, renciści, inwalidzi oraz osoby pobierające uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie wojenne (art. 20 ust. 2 pkt 1 ppkt a)	Zaświadczenia wydawane przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z wpisem o przysługujących uprawnieniach do ulg.

3. Wdowy i wdowcy - emeryci, renciści oraz osoby pobierające uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie rodzinne, pozostałe po kombatantach i innych osobach uprawnionych (art. 20 ust. 3)	Zaświadczenia wydawane przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z wpisem o przysługujących uprawnieniach do ulg.
---	--

XIX. Ulga 37% - na podstawie biletów imiennych miesięcznych (komunikacja zwykła)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych - publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych (art. 5 ust. 2 pkt1)	Legitymacja służbowa nauczyciela
2.	Nauczyciele akademicy (art. 5 ust. 2 pkt 2)	Legitymacja służbowa nauczyciela akademickiego

XX. Ulga 37% - na podstawie biletów jednorazowych (komunikacja zwykła i przyspieszona)

L.p.	Uprawnieni	Dokument poświadczający uprawnienie do ulgi
1.	Weteran uszkodzony pobierający rentę inwalidzką z tytułu urazów i chorób powstałych w związku z udziałem w działaniach poza granicami państwa (art.7 ust.2 pkt.3)	Legitymacja weterana uszkodzonego wraz z legitymacją emeryta - rencisty

.....

Gliwice